

Nro. 7.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juliusnak 24-dik napján 1795.
esztendőben.*

Batáviai Respublika.

Soha egy revolutio sem ment az emberi nemzetnek veszedelmenélkül végbe, nem is megy mig e' világ világ, e' világon revolutio, és az ember ember lészzen. — Ezt tanityák a' múlt századoknak történetei; — ezt bizonyitya a' jelenvalónak históriája, — ezt tapasztallya, de tulajdon kárán, a' Frantzia nemzet, — kétség kívül tapasztalni fogják a' Batavusok is, mint tapasztalták el húnyt őseik ennekelötte 200's több esztendőekkel, hogy az ő új alkotmányok sok ezer polgár társaiknak száraz tsontyaikból fog öszve rakattatni. Jó eleve láttyák ök ezt, és a' reájok következhető veszedelemnek el távoztatására, a' mennyire tehetségek engedi, kívánnak az eszközökkel is élni.

A' Hollandiai tartomány képviselőinek, *Juliusnak* 2-dik napján tartott gyűlésében következő értelmű beszéd tartatott: "Noha, *úgymond*, respublikánknak szabadságát, és mástól nem függését Európának leg hatalmassabb nemzete meg esmérte legyen is, és ennél a' nemzetnél minékünk hatalmassabb frigyünk nintsen: mindazonáltal nem kell a' bennünket minden oldalról körül vevő veszedelmekről el felejtkeznünk. Az *Orániai* résznek hatalma nints még egészen el törül tetve, és a' *Britanniai* ministerium is mindent el követ a' Frantzia és Batáviai respublikáknak egymástól való el szakasztásokra. Szükség részünkről a' leg hatalmassabb eszközökkel élnünk, kiváltképen kezünk között lévén a' tanúbizonyságok, hogy az előbbi résznek fejei, és frigyesei plánomot készítettek a' contrarevolutióra, és a' helytartó Fejedelemnek vizsgálta hozására igyekezzenek Anglia és Pruszia. — Mindeneknek tudtára vagon, hogy egy idegen hatalmasságnak védelme által annyira lábra kapott armádiánknál a' desertió, hogy néhány napoktól fogva dugva vagnak az Ország útyai szökevény katonákkal. — A' Berlini udvar nem akarja respublikánknak mástól való nem függését meg esmérni, melly miatt vizsgál kiván onnan hivattatni *Rheede* ministerünk. — Mivel annakokáért újabb veszedelmek fenyegetik hazánkat, szükségesek mostani szabadságunknak, és mástól való nem függésünknek fenn tartása végett a' leg hathatósabb eszközökhöz nyúlnunk.

"Hozzás tanátskozásunk után jónak íteltett, hogy a' jelenvaló hólnapnak harmadikán közönséges deputáció küldetessen ezen gyűlésből a' Köz-Rendekhez, a' melly végre *Paulus, Háhn, Gevers, Bosfeld, Long, Berkhoud, Westrick, Fennekol, van Orden, Howens, la Pierre* és *Gevers* polgárok választattak ki, kiknek kötelességek lézen ezen tartománynak nevében hathatósan sürgetni: 1.) Hogy a' republika *Párisban* lévő ministerjeinek adjak tudtokra a' köz Rendek az ár-

mádiánknál lévő desertiót, melly az idegen földön való bé fogadtatás által nagyon öregbítetik. 2.) hogy az említett ministerek adják tudtára a' Közjóra ügyelő Commissionának, és nyújtsák bé azon irásokat is, a' mellyeket *Rheede* ministerünk küldött *Berlinből*. 3.) Adják bé a' Fr. respublika és Prussiai király közt szerzett békesség titkos tzikkelyeinek mássát is. 4) Sürgessék a' Frantzia kormányszéknél, hogy minél előbb kívánnya okát tudni miért fogadtatnak bé a' Hollandus desertorok a' Prussus földre? vigye végbe, hogy a' Prussiai Felség ne engedjen respublikánk ellen fegyveres népet öszve gyűlleni; végtére hogy azon trakta titkos tzikkelyeinek mondjon ellene a' Frantzia kormány szék. 5.) Adja tudtára a' Berlini udvarnak a' Frantzia és Batáviai respublika közt végbe ment békességes, barátságos, és szövetséges alliántziát, hogy ekképen a' Berlini udvar is esmérje meg respublikánknak valóságát, és fogadja el ministerünket. “

“ Továbba terjesztessék a' Hágai Köz-Rendek eleibe (a) hogy a' desertiónak meg akadályoztatására, minél előbb vigyék tökéletességre a' respublika ármádiájának organisatióját. b.) Hogy az ezen végre izükséges költséget minden halálzás nélkül fizessék bé a' szövetséges tartományok. c.) Hirdettessék ki a' Köz Rendek, hogy minden szökevény katonák, avagy mások is, a' kik fegyvert fognak hazajok ellen, ha kézbe kerülnek, minden törvény nélkül halálra büntettetnek. d.) Hogy a' fent nevezett deputatusok sürgessék a' Köz Rendeknek gyűllésében az itten fel tétetett tzikkelyeknek meghatároztatását, 's mondják meg, hogy mind addig el ne öszollyanak, valameddig ez iránt végső határozást nem tesznek. e.) Jelenítsék meg a' fent nevezett deputatusok, hogy ezen tartománynak képviselői egyenlöképen buzgonak, 's készek legyenek vagyonokat és véreket a' népnek javáért fel áldozni, minden érőnek rendeletlenségnek, és függetlenségnek, kívül és belől el-

lent állani. Hogy az illyetén egyesség nélkül lehetetlen a' jól rendelt szabadságnak, és másról nem függésnek állandónak lenni, és a' későbbi maradékokra által botsátatni. *f.*) Hogy a' Hollandiai tartománynak képviselői hasonló buzgóságot várnak a' Köz Rendektől. Hogy a' szövetséges tartományok közönségesen öszve fogják magokat respublikánk szabadságnak védelmezésére utolsó leheletekig kaptsolni, azt óltalmazni, és fenn tartani kívánni 's a' t. "

Mind ezekre következő tikkelyekből álló választ adtanak ö Hatalmasságok a' Köz Rendek mindgyárt a' következő napon: 1.) Hogy minden hallasztás nélkül iratassék a' Párisban lévő Hollandus követeknek *Blauw* és *Mayer* polgároknak, a' Hollandiai tartomány képviselőinek fel tételek szerént. 2.) Hogy a' respublikának ármádiája a' hadi dolgokra ügyelő *Commissiónak Jun. 8-dik napján* bé adott plánuma szerént legottan organizáltassék. 3.) Hogy a' szövetséges tartományok minden hallasztás nélkül adják bé az ármádiának organizátiójára szükséges költséget. 4.) Hogy a' hadi dolgokra ügyelő *Commissio* azok ellen az emigránsok, és szökevény katonák ellen, a' kik fegyvert fognak a' respublika ellen, botsásson ki egy közönséges hirdetményt. — Utólyára ö Hatalmasságok a' Köz Rendek is ugyan azon módon határozták meg magokat mint a' Hollandiai tartománynak képviselői, hogy tudnillik ök is készek mind vagyonaikkal, mind véreikkel a' respublikának boldogságát gyarapítani, minden külső belső erőszaknak, függetlenségnek, és rendetlenségnek ellent állani. 's a' t. "

Egy *Hágai* magános levélből azt is olvassuk, hogy a' fényes Portának is tudtára adatta a' *Éatáviai* respublika maga *Konstántzinápolyban* lévő követtye által a' Hollandiai revolútiót, mellyre *Májusnak* 18-dikán ezt felelte a' Török ministerium: hogy a' Hollandiában végbe ment revolútióról, és dolgoknak új folyamattyáról bé ada-

tott irást azon örömmel fogatta el a' fényes porta, a' melly örömet érzett ennekelötte is a' Batáviai respublikának tsendességére, és bóldogságára tzelező történetekben. Továbbá azt is olvassuk ezen levélből, hogy a' *Konstántzinápolyban* lévő Hollandus minister a' múlt *Máj. 10-kén* meg udvarlotta a' Fr. respublikának oda küldött követyét *Verninac* polgárt, és hogy ez is vilzfizozta más nap ezen látogatást, a' melly történet nagyon szemekbe tünt a' *Perában* (*Konstántzinápolynak* egy leg nevezetesebb külső várasában) lakó Európai követeknek, ki vévén a' *Svécia* követet, a' ki mind a' Frantzia, mind a' Hollandus követekkel jó harmóniában élni mondatik.

A' kik a' Batáviai respublikának mostani kétséges kimenetelű környülállásait jól megfontolylyák, könnyen észre vehetik, hogy nem mind arany az a' mi fénylik, hogy nem mind igaz az a' mivel a' Fr. republika a' Batavusokat kétségtette; hogy a' *Prussiai* királlyal kötött békességben kevés, vagy talán semmi emlékezet nem tétetődött a' *Hollandiai* új *Constitutióról*; hogy a' *Berlini*, és *Londoni* udvarok hathatós eszközökkel élni igyekezzenek az *Orániai* hertzegnek előbbi jussaiba, és méltósába való vilzfa helyheztetésére, hogy, ha a' Fr. republika nem segíti a' Batavusokat, szabadság helyett örökös szolgaságba fognak esni. — Végtére, hogy a' *Hollandiai* revolútió sok vér ontást fog még Európában okozni.

A' Batáviai respublikának ki kötő helyeiben éjjel nappal készitetnek a' Frantziákkal való aliántziában ígértetett 12 linea hajók és 18 fregáták, és már a' kórmányozókat is ki nevezték a' Köz Rendek *Juniusnak* 16-dikán, tudillik hat vice- és három contre admirálisokat. Leg több nehézséget és alkalmatlanságot okoz a' hajós seregeknek, és matrósoknak ki állítása. Igen kevesen találtatnak a' hadi seregek közül, a' kik önként szolgálatot vennének a' hajókon, többnire erőszakkal kell őket kényszeríteni, a' nyúl után

bottal hajtatott agár pedig soha se fogja el a' vadat. A' hadi seregekben is nem tapasztaltatik az a' buzgóság a' mellynek kellene lenni a' hív fegyvert viselő emberekben. Még most is minden nap szöknek az emberek; de tsak ugyan nem annyira mint eleinte, minekutánna minden utak elzárattak volna a' respublikából való kimenetelre. Azok is, a' kik elszöktek, vagy visszavitetnek az utánnok vigyázó nemzeti gárdisták által, vagy pedig magok vissza mennek regementyeikhez, félvén az elszökésről hozatott törvénynek keménységétül.

Békességes, és háborús Környülművelések.

A' melly Olasz Országai hadi történeteket a' múlt szerdán délután különösen ki adott a' Bétsi diarium, azokat már a' múlt alkalmatossággal leirtuk, és így szükségtelennek tartjuk azon egy dolgot többször is elő hordani. A' következőket mindazáltal el nem halgathattuk, hogy tudnillik Jun. 27-dikén délután 4 órakor 5 batallion granatéros, 2 batallion füzilléros és egy batallion vadász katonasággal támadták meg a' Frantziák a' *Sette-Pani* tanyát, egy harmad napig tartott ködös idő is kedvezvén fel tételeknek. Mindazáltal tsak ugyan el nem érhatték végeket, az *Antal* fő hertzeg regementéből ki válakozott vitézek, és a' Gyulai szabad seregéből ki szedegetett bátor emberek *Bach* granatéros kapitánynak vezérlése alatt mind addig viaskodtak velek, bajonetájokkal, és szablyájokkal, míg végtére hátra verték 's egészlen sántzokig üzték az ellenséget. Ezeknek vesztesége 2000 emberre tétetik a' megholt, meg sebesítetett, és el fogatott embereiket öszve számlálván; a' mieink közül pedig, a' mint iratik, 71 ember hullott el, 135 esett sebbe, és 313 fogatott, 's tévelyedett el. Az elsőbbek közt egy fő, és all-hádnagy találtattak; fogságba estek *Armbruster* all hádnagy Antal fő hertzeg regementjéből, *Lignatelli* zászlótartó a' Gyulai sza-

99

bad seregéből, *Lebrecht* regements chirurgus, és *Grosheim* all-chirurgus az Antal fő hertzeg regimentjéből.

Ezen tsatában igen vitézi módon viselték magokat a' középső kolonnénak vezérje, az Antal fő hertzeg regimentéből való fő strázsa mester *Gr. Kún*, a' ki szüntelen az alatta lévő seregek előtt állott, és nagy okossággal 's bátorsággal viselte magát minden környülállások közt; *Gr. Strassoldó* fő strázsamester a' granatérosoknak kórmányozója; *Andreovich* a' Gyulai szabad seregnek fő strázsamestere; *Zánier* hadnagy a' második ártilleria regimentől, a' ki minekutána sok szép próbáit adta volna hadi talentomainak, egy ágyú golyóbis üzte ki belőle a' lelkét; *Baró Brentánó* Obristlajtinant, és *Schmid* kapitány a' Schmidfeld vacans regimentjéből. Ezek azok az Olasz Országi történetek, a' mellyekről leg közelebb jelentést tett *Devins* hadi Tármaster a' Fels. Udvari hadi Cancelláriának.

Most már lássuk a' Rénus környékén történt dolgokat és hadi környülállásokat is. *Neusból* a' Kolóniai Választó Fejedelemségnek várasából következő tudósítás érkezett hozzánk: A' mi környékünkön, *úgymond*, mint a' hangyá annyi a' sok Frantziáság, a' kik részszerént a' mezőségen táboroznak, rész szerént a' falukban vagy a' kvártélyokban. A' lovasság felettébb sok kárt okoz minékünk, mivel nem lévén szénája, még a' zöld füvet is egészlen le étette. Még most is az a' hir repdes itten, hogy a' Frantziák által mennek a' Rénuson, a' készülétek is úgy mutatyták. *Jul.* 2-dik napján itt vólt *Jourdán* Generális több Fr. Generálisokkal együtt, a' kik *Kréfeld-be* utaztak az ott lévő Generalitással tartatandó conferentziára. A' Prussiai tartományokban mindent kész pénzel fizetnek a' Frantziák, nálunk pedig assignátákkal. Az itt körül belől fekvő Fr. armádia 45000 főre betsültetik.

Vallendárból a' Treviri Választó Fejedelemségnek egy középszerű váraskájából illyetén foglalatú levél küldetett hozzánk *Juli. 9-dikén*. "Tegnap ismét meg lehető s ágyúzás volt vidékünkön. *Oberwerthen* felül *Ehrenbreitstein*hoz fél órányira egynéhány Fr. seregek öszve gyűlvén egy ágyú süttetett reájok, melly által meg is sebesítettett egy ember. Ezen ágyú lövést nyóltz ágyú lövéssel viszfzonozták a' Frantziák, a' melly alkalmatossággal *Horckheimban* egynéhány házak, és tsűrök meg is kárositattak. Néhány napokkal ennekelőtte mint egy 500 Frantzia le hányván a' fegyverét világosan meg mondták, hogy ők a' hadakozásnak nyomorúságait meg únván többé szolgálni nem akarnak. *Oppenheimban*, *Wormá-tziában*, és több szomszéd városokban és helységekben emberséges ember módjára viselték magokat, úgy hogy sem a' mezőkön sem a' kertekben semmi kárt nem tettek. Az általok el foglaltatott *Rénuson* túl fekvő Német tartományokban igen hőséges termés vagyon, és ha ők vennék bé a' honnyaikból ki költözött papságnak, nemességnek, és más jó biró lakosoknak terméséből a' dézmát, el felejtethetlen kárt vallana a' Német Birodalom.

Olasz Ország.

A' *Génuai* respublikánál volt de bizonyos dolgokra nézve *Londonba* viszfa ment N. Britan-niai követ *Dráke* úr, a' múlt hólnapnak 29-dikén tért viszfa a' *Génuába*.

A' *Devins* hadi Tármaster igyekezetének előmozdítására *Hotham* Anglus Admirális által ki küldetett Anglus hajókat észre vévén a' Fr. Flotta üzésekhez fogott, és ha a' jó szél nem kedvezett volna nékik, bizonyossan mind el rablotta volna azokat. Eggyet közülök tudnillik a' *Móselle* nevű fregáttát meg is sebesítette egynéhány ágyú lövéseivel.

Péter és Pál napján és az előtte való estén a' szokás szerént végbe mentek *Rómában* a' tzerimóniák ; de mivel most sem nyújtotta bé a' Nápolyi udvar a' Római Sz. Pápának a' szokott ajándékokat, mostan is közönségesen fel olvasta az Apostoli kamarának Fiscalis Prókátora a' Nápolyi udvar ellen való protestátiót.

Bizonyosnak lenni mondják a' *Génuai* levelek, hogy a' Helvétziához tartozó *Riviera* nevű tartományból egészlén ki takarodnak a' Fr. seregek. *Juliusnak* harmadikán egyfzersmind két helyen, úgymint *Borghetto* és *Seriále* mellett ütöttek az Austriakusok a' Frantziákra ; hanem minémű kimenetele vólt a' tsatának nem tudatik. — *Devins* hadi Tármaster minden tábori társzekereket hátra hagyott, és rész szerént hajókon, rész szerént pedig öfzvéreken hordattya a' tábori bagáziát és munitiókat. — A' *Savónai*, *Vádoi*, és *Finálei* lakosoknak rabló hajókázásra való szabad leveleket osztogatott ki, és már 36 illyen hajók mondatnak úfzkálni a' tengeren, és semmi eleséget nem engednek a' Frantziáknak *Nizzában* vitetni.

Nagy Britannia.

Egy 5 személyből álló Commissiót rendelt a' király, a' már el fogatott, és ezután is el fogatandó Hollandiai kereskedő hajókra való gondviselésre nézve. — A' Vendeistákhoz küldetett emigráns seregeknek tisztyei közt hasonlós támadván az útban, sokan közülök hátra maradtak. — A' Parlamentomnak ülését Augustusnak 5-dik napjáig halasztotta a' király parantsolattyából a' Lord Kantzellários. — Lord *Bridport* 10 linea hajóból álló flottájával, egy 12 linea hajóból álló Frantzia flottát vert meg, és noha ez maga ágyúinak védelmezése alá húzta magát, még is három hajót rablott el tőlle. — Azt írja *Vaughan* Generál *Martiniqueből*, hogy *Stewart* brigadiros Generális

gyakorta próbálta *Sz. Lutzia* szigetének vízszá vételét, de semmire sem mehetett, ámbár sok embert áldozott légyen is fel az ellenséggel való tsatazásokban. — A' király Parlamentom gyűlésébe lett bé menetelének idején nagy ágyú ropogás volt a' Frantzia flottán vett győzedelemnek közönséges ki jelentésére. — A' *Madrittba* küldetett Anglus követ Gróf *Butte Cadixba* lett jutásakor nagy tisztelettel vétetett.

A' múlt hólnapnak 30-dikán költ *Londoni* levelekben ekként iratnak le azon Országnek mostani környülállásai: "A' Parlamentom gyűléseinek végződésektől fogva mindenek tsendességben vagnak. A' közönséges újság levelek rész szerént a' Lord *Bridport* kormánya alatt történt szerentsés tengeri ütközetnek néhány melleleg környülállásaival, rész szerént a' Frantzia emigránsokból álló corpusnak *Kis-Britanniába* való ki szállásáról való vélekedésekkel, rész szerént a' napnyugoti Indiai kolóniáktól jött szomorú hirekkel foglaltoskodtattyák az olvasókat. Az utólsókbakból ki tettzik, hogy a' *Sz. Lutzia*, *Sz. Vintze* és *Grenáda* szigetekben Frantziák által fel ingereltetett, és szabadosoknak lenni mondatott *Indusok* és *Karibesek* rettentő módon kegyetlenkednek a' *Brittusok* ellen, kiknek kevés lévén a' száma nem-hogy mások de magok védelmezésére sem elegendők. A' *Sz. Vintze* szigetben 20 gyalog's 30 ártillerista katonánál több nintsen. — *Grenádában* 6 söt 7 ezer fekete szolgákat gyűjtöttek öszve a' pártos Frantziák, 's minden tsatazásokban győzedelmesek voltak. Önnön magát az Anglus kormányozót is *Hume* Generálist 74 emberével egygyütt el fogták, 's kegyetlenül meg ölték. Háéhség által nem, másképen bizonyosan meg nem lehet őket hódoltatni, mellyre nézve minden ott lévő hadakozó, rabló és apró hajók a' sziget körül vigvázni, és minden eleségnek oda vitelét meg akadályoztatni parantsoltattak.

Noha a' hadakozás a' kereskedést akadályoztatta, a' közönséges adót szaporította, és az elégséget is felettébb drágította: még is mindazáltal meg nem szünik a' tudományokat, és mesterségeket szerető nemzet azokat gazdagon meg jutalmaztatni, a' kik új találmányaikkal bódogítani kívánnyák a' nemzetet, és e' világot. Minekelőtte széllyel özlott volna a' Parlamentom, ezer font sterlinget rendelt egy *Eklin* nevű tudósnak, a' ki az ingoványos helyeknek ki száraztatására, és építésére új, és az előbbieknél jobb módot talált fel. Egy *Bedoes* nevű orvos Doctornak, a' ki is a' mellyben lévő nyavalyáknak orvoslására, maga chimiai találmányai által a' leg jobb levegő égnék nemét ki találta, és közönségessé is akarja tenni, 1500 font sterling gyűjtetett ölzve igyekezetének bódogítására, mellynek szerentsés kimeneteléhez annyival nagyobb reménység lehet, mivel a' leg hiresebb Anglus Orvosok, és az egész *Edinburgi* tudós orvosi társaságis azok között vagnak, a' kik hathatósan kívánnyák hasznos találmányát előmenetelesíteni.

Helvétzia.

A' múlt Juniusnak 30 dik napján közönséges gyűllést tartottak a' *Tigurumi* polgárok, mellyben eleibe terjesztette a' kórmányozó Tanáts azokat az eszközoeket, a' mellyeket a' *Tigurumi* tó körül fekvő helységekben, a' pártosságnak lelke által meg háboritatott közönséges tsendességnek visszafiztatására szükségeseknek és alkalmatosoknak lenni talált. Ugyan azon alkalmatossággal világosan meg izenték a' Tanátsnak a' zenebonáskodó parasztozok, hogy ők tellyességgel nem akarnak többé a' *Tigurunumiaktól* függeni, 's kézbebek mindnyájan meg halni, mint ki jelentett jussaiknak sürgetésétől el állani, 's tovább is szolgálathban élni. Ez a' dolog sok nyughatatlanságot okoz a' *Tigurumi* Tanátsnak. *Juniusnak* második napján meg parantsoltatott, hogy minden *Stéfen-*

ben született és *Tigurumban* szolgáló szolgák, és szolgálók takarodjanak ki a' városból, és ide egygyetlen egy *Stefeni* lakosnak sem szabad bé menni. Egyszermind 1400 főből álló nationális katonaság parantsoltatott a' nevezett tónak mind két partyára táborba szállani, vigyázni, és a' helységekben nevedő zenebonának kiütését megakadályoztatni. Mi's ki adott légyen okot ezen zenebona támadásra, meg nem iratik?

Lengyel Ország.

Hertzeg *Ponyatowsky Stanisló* Grodnóból Warsóviába ment, 's ottan egynéhány napig tartott mulatása után ismét vissza utazott, és a' miképen tselédjei beszélték, *Rómába* fogja a' battyát a' királyt kísérni. De ez tsak olyan mende monda beszéd, hányszor nem irták már az újság levelek, hogy *Pétersburgba*, *Warsóviába*, *Rómába* 's másuvá fog a' szegény Lengyel király utazni, azomban még most is *Grodnóban* tölti idejét. — A' *Warsóviai* közönséges levelekben egy *Ukase*, avagy Császári promemoria olvastatik, mellyet a' *Kurlandiai* 's *Semgállli* hertzegegeknek, és a' *Pilteni* districtusnak el foglaltatásáról hirdettetett ki az Orosz Császárné. Világosan lehet ebből látni, hogy ezen tartományok örökösen öfve kaptoltattak az Orosz Birodalommal; hogy a' hódolásnak esküvése abban parantsoltatik; és hogy mind magára, mind következő maradékaira nézve minden fellyebb említett tartományokhoz való jussairól, és praetensiójáról örökösen le mondott a' *Kurlandiai* hertzeg. Ez a' hertzeg a' múlt hólnapnak 22-dikén hagyta oda *Pétersburgot*. — Nemtsak adósságának ki fizetését egészlen magára válalta az Orosz Császárné; hanem ennekfelette minden esztendőre 50 ezer aranyból álló pensiót ígért néki, e' mellett fél millió arannyal váltotta magához a' hertzegnek *Kurlandiában* lévő állódiális jószágait. *Pállás doctor*

nak és Tanácsos úrnak, a' ki *Sziberiai* utazásában tett jegyzéseiről elegendőképen esméretes a' tudós világ előtt, igen szép jószágot ajándékozott *Krimiában* ez a' Tudósok eránt igen adakozó fejedelem afzszony, 's kegyelmessen meg engedte neki, hogy ott le telepedhessen. Reményleni lehet, hogy ez a' tudós férfiú sok hasznos dolgokat fog azon természet productumaival gazdag tartományban fel fedezni, és a' tudós világgal is közleni.

Lentzycben déli Prussiának várasában egy igen erős várat akar a' Prussiai király építetni, és meg is tette már az eránta való rendeléseket. A' napkeleti Prussiában lakó nemesség egy arany és 25 ezüst emlékeztető pénzt küldött *Günther* Prusus Generál Lajtinántnak, a' mellyeket olly végből veretett, hogy az említett Generálishoz való háladatosságát, a' ki az el múlt esztendőbéli táborozásban minden ellenségeskedéstől védelmezte azon tartományt, nyilván ki nyilatkoztathassa.

Elegyes Történetek.

A' Párisi Közjóra ügyelő Commissio minden úton módon kívánnya a' *Templei* fog házban lévő királyi hertzeg afzszonykának szomorú sorsát enyhíteni. Valamit kíván *Chantereine* afzszony e' végre, leg ottan meg nyeri. Most már rajzolásal és muzsikálásal tölti idejét a' hertzeg afzszonyka, és ezek, 's a' nevezett afzszonysággal való társalkodása láttatnak ötet meg eleveníteni. — A' Jun. 23-dik napján történt tengeri tsata után 600, vagy másoknak irások szerént, 15000 emigránsok szállottak ki *Kis-Britanniába*, kik ellen a' szomszéd osztályokban lévő nemzeti gárdisták mind öszve gyűjtettek. — Minthogy hihetőképen e' leszzen az utolsó táborozás, mind a' két hadakozó fél maga meg erőltetésével is igyekekezik a' győzedelmi koronát el nyerni.

Az el fogatott *Chouán* vezéreknak irásaik közt olly levelek is találtattak, mellyekben egész-

len fel vólt jegyeztetve a' *Londoni* udvar által készített, és *Caumartinnak* küldetett hadakozás plánuma. — Egy *Frantzia* hertzeg a' *afszony* által iratott levélben, a' többek közt ez olvastatik: Mindenek, *úgymond*, készen vagynak ezen szép dolognak védelmezésére. — Zászlót kíván töllem az úr, imé a' helyett egy kezkent küldök, melly a' királyné vérevel vagyon meg festetve — ennél jobb zászló nem lehet a' mellettünk hadakozóknak öszve kaptsolására. — A' *Hollandiai* tartománynak nemzeti képviselői egy 12 személyből álló deputátiót küldöttek a' *Hágai köz Rendekhez* annak meg kérésére, hogy a' respublika új constitutiójának rontására törekedők ellen alkalmas eszközt rendelni igyekezzenek. — A' *Berlini* udvar nemtsak nem akarja a' *Batáviai* respublikának új alkotmányát meg esmérni, sőt még a' *Hollandus* desertoroknak is helyet enged a' szomszéd *Prussus* tartományokban. — Egy *Rómából* jött levél beszéli, hogy *Figueras* és *Rósás* mellett meg verték a' *Spanyolok* a' *Frantziákat*, úgy annyira, hogy négy vagy öt ezer ember maradt közülök a' tsata piatzon. — A' *Veronában* tartózkodó *Frantzia* emigránsok, mindnyájan királyoknak lenni esmérték az ott lévő *Provintziai Grófot*, és tsaknem minden nap sok *Frantzia* fő emberek utaznak oda hozzája való jobbágyi hívségeknél ki jelentésére. Ennek a' *Fejedelemnek*, mint *XVIII Lajos* királynak *Conde* hertzeg hozzá küldött levelére való válaszat jövő alkalmas-sággal fogjuk *Érd.* Olvasóinkal közleni.

Török Ország.

A' *Szemlini* levelek bizonyossan beszélik a' pártos *Törököknek* a' *Belgrádi* várba lett bemeneteleket, hanem a' felső várhoz még ekkorig sem férkezhetek. — A' *Belgrádi* *Basa*, egynéhány épületeket meggyújtatott a' pártosoknak meg akadályoztatására. A' pártosoknak városba lett me-

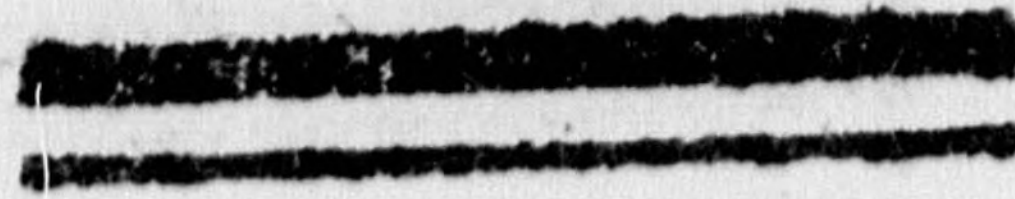
neteleknek alkalmatosságával, sok keresztény lakosok el vesztették életüket azok közül, a' kik a' Basa védelmezésére fegyvert fogván, a' pallisdán belől vigyáztanak, de nem magok hibájok, hanem a' hitetlen muszlimanoknak álnoksága miatt, a' kik önnön magok útát mutatván a' rebeliseknek, a' keresztények ellent állottak, 's az a' jutalmok vólt, hogy egynéhány száznak a' fejét el ütötték a' dühös pártosok.

Magyar Ország.

Veszprim Vármegyében 10. dik Julii.

Nagyon Tisztelendő Perczel Imre úrnak, a' Kegyes Oskolabéli szerzetes Tanítók' Provintziálissának Juniusnak 28. dik napján esett halálán egygy köszikléről kesergő szivnek Versei!

Meg holtál Pertzelünk, ki valál ereje
 Két Magyar Hazában Szerzetünknek, 's feje!
 Jaj be sok Szerzetes fiaid búsúlnak
 Holtadon, 's nem tudom, mikoron vidúlnak!
 Az isteni végzés ellen zúgolódni
 Távúl légyen töllünk, 's égre morgolódni
 Kik Atropos Párkát életünknek tették
 Mettőjévé, eztet hajdon tselekették.
 Mi, hogy az Istentől vött szép virtusidat,
 Elmebéli ritka nyert ajándékidat
 Szerentsénk már többé nintsen tapasztalni,
 És lelkünk' javára azokat használni;
 Im' azért szemeink a' könnytől nedvesek.
 Mert vóltak virtusid előttünk kedvesek.
 Okosság, tudomány, alázatossággal
 Frigyet tartott benned, 's az ajtatossággal.
 A' gögös rátartás nállad helyet nem lelt,
 Melly széket sok főbenn magasra fel emelt.
 Parantsolatidat vezette kegyesség,
 Intésidet attá szivre a' szelidség.

A' törvényt sürgetted nemtsak szavaiddal;
 Hanem az hathatós tennen példáiddal.
 Be nem törte soha igazság fejedet;
 Annak szeretete birta mert szivedet.
 Tudván, hogyha angyal menyekben vétkezet;
 Annál inkább ember földön hibát tehet.
 Haragot azért te soha nem tartottál,
 Se bozfszúállásra éppen nem vágyottál.
 Rézre hajlást benned tsak az érdem téve,
 Máskép Magyar, Német, Tót egy forma leve.
 Ki tettzik abból is melly nagy munkás valál;
 Hogy nem találhata hivalkodva halál.
 Gondatlan, veszteglő akkor se lehettél,
 Egészséget midön hanyatlót érzettél.
 Égbe emelkedő ó te nemes lélek,
 Beszédemmel tovább tartóztatni félek,
 Teremtődnek, látom, sijettz látására,
 A' Szentháromságnak mély imádására.
 E' fő boldogságra, a' mellyet kerestél,
 Haladj tehát, bizzál, attól el mem estél.
 Elébb még is tekéntsé sűrű könnyeinket,
 Azoktól veresbe borúlt szemeinket.
 A' te hozzád való forró szeretetünk
 Indítja ezeket, 's végső tiszteletünk.
 Vedd háladó névben tehát mind ezeket,
 És ezeknél betsesb könyörgéseinket.
 Te pedig Szent Isten, kinek gondja eddig
 Vólt kitsiny nyájakra, még különös pedig.
 Annak egy oly Pásztort rendelj szivből kérünk,
 Vólt Kristusban el hunt a' minő Pertzelünk.
 Annak rendelj kérünk, melly ér'ted Vallásnak
 Tanítása által szolgál, és Hazának. —